

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název práce: Odhad vývoje poptávky po zařízeních sociální péče pro seniory v České republice

Autorka: Markéta Chýlová

Rozsah: 108 číslovaných stran textu vč. příloh

Hodnocení

Aktuálnost tématu:

Stárnutí populace vykazující obdobnou dynamiku, jakou můžeme v současnosti pozorovat u nás, s sebou nutně přináší zásadní změnu rozsahu a struktury poptávky po „věkově-specifických“ produktech. Jednu z nejvýznamnějších změn poptávky prodělají v příštích několika desítkách let sociální služby, zejména pak ty, které jsou primárně určeny seniorům. Při plánování rozvoje veřejného sektoru, který není a ani nemůže být řízen trhem, a tedy i sociálních služeb, hrají významnou úlohu prognostické odhady budoucích potřeb, mezi něž patří i odhady poptávky po kapacitách zařízení sociální péče o seniory, které jsou předmětem předložené diplomové práce.

Vymezení problému:

Problém, který ve své práci diplomantka řeší, lze specifikovat jako vytvoření prognózy vývoje potřeby kapacit domovů pro seniory. Přitom se nejedná o přímé odvození počtů těch, kteří budou potenciálně potřebovat umístění v domech pro seniory, ale o jejich odvození dvoustupňové, přes odhad počtu a struktury osob závislých na pomoci jiné fyzické osoby při zajištění potřebné péče.

Struktura práce:

Obsahová struktura posuzovaného textu z větší části odpovídá vymezení problému a je podřízena vytčenému cíli práce. Na část zabývající se spíše konceptem demografického stárnutí než charakteristikou jeho vývoje v Česku navazuje část věnovaná vyjasnění základních pojmů, vztahů a zčásti i kompetencí v celém rozsahu systému sociální péče. Důležitou součástí práce je specifikace faktorů ovlivňující poptávku po sociálních službách. Zde poněkud cizorodě působí název kapitoly 3.5 Populační prognózy. Populační prognózy jako takové faktorem ovlivňujícím poptávku po sociálních službách být snad ani nemohou, jsou jím však stav a pohlavně-věková struktura obyvatel. Tyto charakteristiky v interakci s intenzitami pobírání příspěvku na péči určují jak počet „potřebných“ osob, tak jejich strukturu podle stupně závislosti, z níž lze dovodit nejenom celkové náklady spojené s vyplácením příspěvku, ale i pravděpodobnou či očekávanou poptávku po místech v domovech pro seniory.

Zpracování tématu:

Zpracování tématu dokumentuje dobrou orientaci autorky v problematice, a to jak věcnou, tak i metodickou. Jí použité postupy jsou z metodologického hlediska korektní a vedou k aplikovatelným výsledkům. Nabízí se však otázka, na kolik bylo nutné, aby některé kapitoly uvádějící do problému byly pojaty tak široce jako například kapitola druhá, kde určitá, ne nepodstatná část prezentované informace není v přímém vztahu k řešenému problému (např. plánování sociálních služeb).

Forma prezentace:

Forma prezentace diplomové práce nevykazuje závažnější nedostatky. V textu však několik drobných nedostatků nalezneme:

- ✓ Na str. 13 uprostřed se objevuje nesprávné spojení „absolutní počet dětské složky“
- ✓ Používání cizích slov, pro něž existuje český ekvivalent – např. disabilita
- ✓ Chybějící popisky v některých grafech (např. tab. 23-28)

Přínos práce:

Přínos práce spočívá jak v uvedení a aplikaci do značné míry originálního postupu sestavení prognózy daného druhu, tak i ve vlastním odhadu potenciální poptávky obou sledovaných druhů sociálních služeb u nás.

Celkové hodnocení:

Předložená práce splňuje nároky kladené na závěrečnou práci v rámci magisterského studia oboru Demografie..

Doporučení:

Doporučuji přijmout předloženou diplomovou práci Markéty Chýlové „*Odhad vývoje poptávky po zařízeních sociální péče pro seniory v České republice*“ k obhajobě.

Praha, 21.9.2009

RNDr. Tomáš Kučera, CSc.

oponent

